

معلم یار پنجم

هنوز تو کانال

عضو نشده‌یی

برای حمایت از معلم یار، حتماً عضو شو!

معلم یار پنجم = دریافت پاسخنامه

@MoallemYariR5

لطفاً عضو کانال اصلی با آدرس زیر شوید:

این فایل از کانال معلم یار پنجم دانلود شده است.

برای حمایت از ما و دریافت شونه سوالات با پاسخنامه بیشتر

برای عضویت کافیه آی دی @MoallemYariR5 و تو قسست جست و جوی تلگرام سرچ کنید

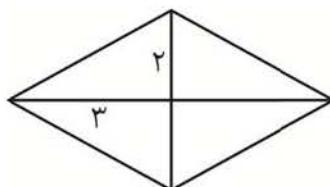
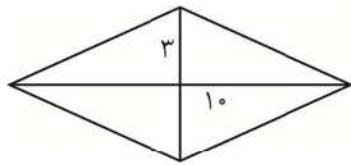
با تشکر از حمایت شما عزیزان

اعتبار ما، اعتماد شماست

فصل ششم

۱۳۵ صفحہ ۱ کلاس کاں

$10 = \text{قطر بزرگ}$

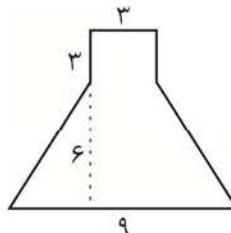
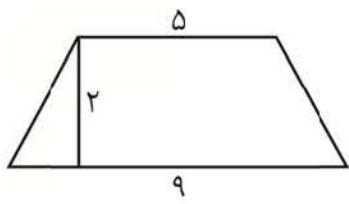
$6 = \text{قطر بزرگ}$

$3 = \text{قطر کوچک}$

$4 = \text{قطر کوچک}$

$$\frac{3 \times 10}{2} = \text{مساحت لوزی} = 15$$

$$\frac{6 \times 4}{2} = \text{مساحت} = 12$$

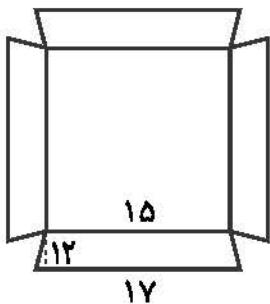

$$\frac{(5+9) \times 2}{2} = 14$$

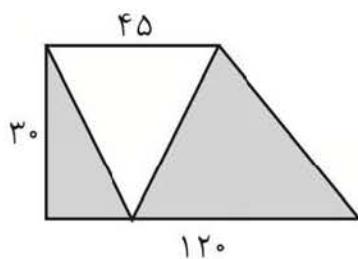
$$= \text{مساحت مربع} = 3 \times 3 = 9$$

$$\frac{(3+9) \times 6}{2} = \frac{12 \times 6}{2} = 36$$

$$= \text{مساحت کل} = 36 + 9 = 45$$

شکل (۱)

شکل (۲)

شکل (۱) :

$$15 \times 15 = 225 \text{ مساحت مربع}$$

$$\frac{(15+17) \times 6}{2} = 192 \text{ مساحت ذوزنقه}$$

$$192 \times 4 = 768 \text{ مساحت ذوزنقه ۴}$$

$$768 + 225 = 993$$

شکل (۲) :

$$\frac{(45+120) \times 30}{2} = 2475 \text{ مساحت ذوزنقه}$$

$$\frac{45 \times 30}{2} = \frac{1350}{2} = 675 \text{ مساحت مثلث}$$

$$2475 - 675 = 1800 \text{ مساحت قسمت رنگی}$$

.۳

$$\frac{\text{قطر بزرگ} \times \text{قطر کوچک}}{2} = \text{مساحت لوزی}$$

$$24 = \frac{8 \times 6}{2} \Rightarrow 48 = 8 \times 6 \Rightarrow \text{قطر} = 48 \div 8 = 6$$

.۴

$$\text{قطر بزرگ لوزی} = 40 \times 5 = 200$$

$$\text{قطر کوچک لوزی} = 20 \times 4 = 80$$

$$\text{مساحت لوزی} = \frac{200 \times 80}{2} = 8000$$

$$\text{نصف مساحت لوزی} = 8000 \div 2 = 4000$$

.۵

$$\text{مجموع دو قاعده} = 24 - (10 + 14) = 24 - 24 = 0$$

$$\text{مساحت ذوزنقه} = \frac{\text{ارتفاع} \times \text{مجموع دو قاعده}}{2} = \frac{24 \times 12}{2} = 144$$

تعریف دلیل ۱ صفحه ۱۳۶

$$\text{مساحت لوزی} = \frac{\text{قطر بزرگ} \times \text{قطر کوچک}}{2}$$

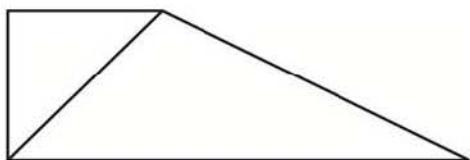
(الف)

$$\text{مساحت ذوزنقه} = \frac{\text{ارتفاع} \times \text{مجموع دو قاعده}}{2}$$

پ) ذوزنقه

۲. الف) درست است.

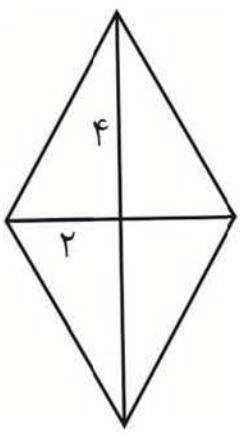
ب) نادرست است. با توجه به شکل رو به رو، قطر شکل را به دو قسمت

مساوی تقسیم نکرده است.

پ) درست است.

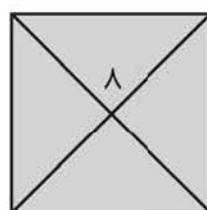
.۳

قطر بزرگ = ۸

قطر کوچک = ۴

$$\text{مساحت لوزی} = \frac{8 \times 4}{2} = 16$$

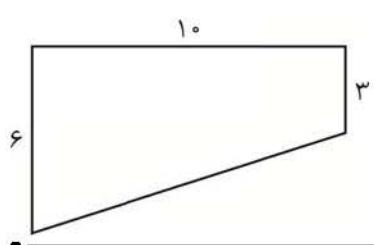

قطر = ۸

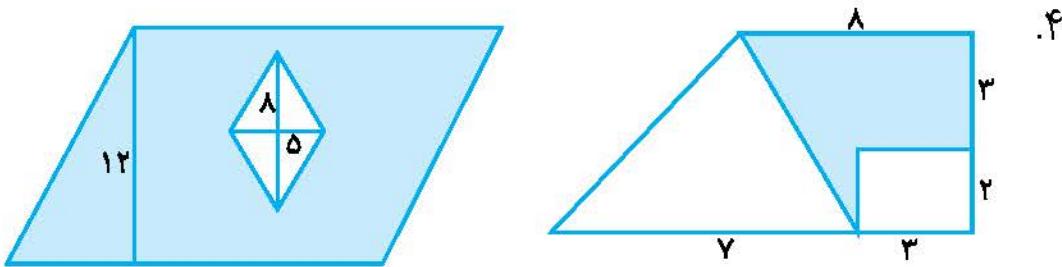
$$\text{مساحت} = \frac{8 \times 8}{2} = 32$$

۶، ۳ = قاعده

۱۰ = ارتفاع

$$\text{مساحت} = \frac{(6+3) \times 10}{2} = 45$$

$$\text{مساحت متوازی الاضلاع} = 18 \times 12 = 216$$

$$\text{مساحت لوزی} = \frac{8 \times 5}{2} = 20$$

$$\text{مساحت قسمت رنگی} = 216 - 20 = 196$$

$$\text{مساحت ذوزنقه} = \frac{(10+8) \times 5}{2} = 45$$

$$\text{مساحت مستطیل} = 3 \times 2 = 6$$

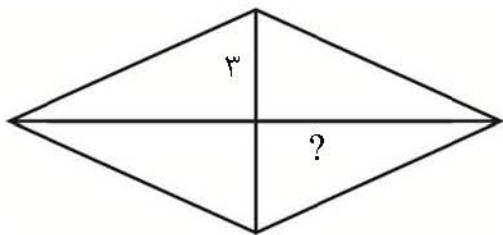
$$\text{مساحت مثلث} = (7 \times 5) \div 2 = \frac{35}{2} = 17\frac{1}{2} = 17/5$$

$$\text{مساحت قسمت رنگی} = 45 - (17/5 + 6) = 21/5$$

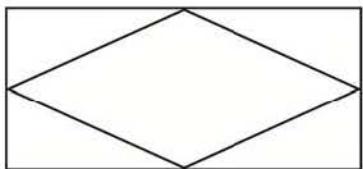
.5

$$\text{مساحت لوزی} = \frac{\text{قطر بزرگ} \times \text{قطر کوچک}}{2} = \frac{3 \times 2}{2}$$

$$\text{سانتی متر} 6 = \text{قطر بزرگ} \Rightarrow \frac{9 \times 2}{3}$$

۶. شکل حاصل یک لوزی با قطرهای ۸۰ و ۶۰ سانتی‌متر می‌باشد.

$$\text{مساحت لوزی} = \frac{80 \times 60}{2} = 2400 \text{ سانتی‌متر مربع}$$

.۷

$$\text{مساحت ذوزنقه} = \frac{\text{ارتفاع} \times (\text{قاعدہ بزرگ} + \text{قاعدہ کوچک})}{2}$$

$$225 = \frac{18 \times 15 + \text{قاعدہ کوچک}}{2}$$

$$450 = 18 \times 15 + \text{قاعدہ کوچک}$$

$$18 + \text{قاعدہ کوچک} = 450 \div 15$$

$$18 + \text{قاعدہ کوچک} = 30$$

$$30 - 18 = 12 = \text{قاعدہ کوچک}$$

$$12 = \text{قاعدہ کوچک}$$

۸. ابتدا واحد را به سانتی‌متر تبدیل می‌کنیم.

$$400 \text{ سانتی‌متر} = 4 \text{ متر}$$

$$600 \text{ سانتی‌متر} = 6 \text{ متر}$$

$$200 \text{ سانتی‌متر} = 2 \text{ متر}$$

$$\text{مساحت ذوزنقه} = \frac{(200+600) \times 400}{2} = 160000$$

$$\text{مساحت مربع} = 20 \times 20 = 400$$

$$160000 \div 400 = 400$$

۹. ابتدا مساحت یک لوزی را به دست می‌آوریم بعد چون سه لوزی در شکل داریم در 3 ضرب می‌کنیم.

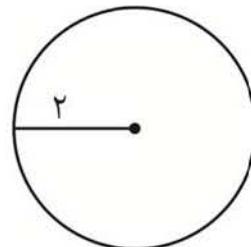
$$\text{مساحت لوزی} = \frac{4 \times 10}{2} = 20$$

$$\text{مساحت شکل} = 3 \times 20 = 60$$

کارکاس دس ۲ صفحه ۱۴۰

$$\text{شعاع} \times 2 = \text{قطر}$$

$$\text{قطر} = 2 \times 2 = 4$$

$$\text{محیط دایره} = \pi \times \text{قطر}$$

$$\text{محیط دایره} = \pi \times 4 = 12 / 56$$

$$\text{قطر} = \text{محیط دایره} \times \frac{3}{14} / 5 \times 2 = 7$$

$$\text{محیط دایره} = 7 \times 3 / 14 = 21 / 98$$

.۱

.۲

۳

$$\text{متر} = \frac{\text{قطر}}{\pi} \times 2 = 200 \text{ سانتی متر}$$

$$\text{متر} = 2 \times \frac{2}{\pi} = 6.28 \text{ محيط دائرة}$$

$$\text{تومان} = 6 \times 28 \times 60000 = 3768000 \text{ هزینه جدول سازی}$$

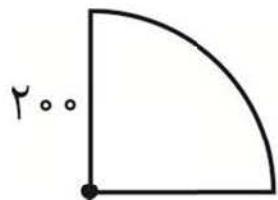
۴

$$\text{قطر} = \frac{\text{محيط دائرة}}{2} \times \pi$$

$$\text{سانتی متر} = \frac{400 \times 2}{\pi} = 1256 \text{ محيط دائرة} = 200 \times 2 = 400 \text{ قطر}$$

$$\text{محيط دائرة} = 1256 \div 4 = 314$$

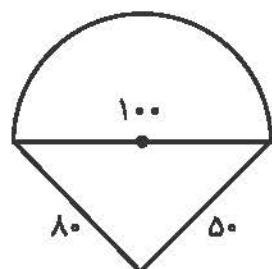
$$\text{سانتی متر} = 314 + 200 + 200 = 714 \text{ محيط شكل}$$

$$\text{سانتی متر} = \frac{100 \times 2}{\pi} = 314 \text{ محيط دائرة} = 100 \times 3 / 14$$

$$\text{محيط نیم دائرة} = 314 \div 2 = 157$$

$$\text{سانتی متر} = 157 + 50 + 80 = 287 \text{ محيط شكل}$$

$$\text{محيط دائرة بزرگ} = 800 \times 3 / 14 = 2512$$

$$\text{سانتی متر} = 2512 \div 2 = 1256 \text{ محيط نیم دائرة بزرگ}$$

$$\text{محيط دائرة کوچک} = 400 \times 3 / 14 = 1256$$

$$\text{سانتی متر} = 1256 \div 2 = 628 = \text{محیط نیم دایره کوچک}$$

$$\text{سانتی متر} = (1256 + 628) + 400 = 2284 = \text{محیط شکل}$$

.۵

$$1800 \div 8 = 225 = \text{محیط دایره} \times \pi$$

$$225 = 3 \times \text{قطر}$$

$$\text{قطر} = 225 \div 3 = 75 \Rightarrow \text{قطر} = 75$$

تمرین دس ۲ صفحه ۱۴۱

۱. الف) قطر دایره ۲ برابر شعاع است.

ب) نسبت شعاع به قطر مثل ۱ به ۲ است.

۲. - الف) نادرست است. شعاع، $\frac{1}{2}$ برابر قطر است.

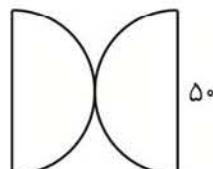
ب) درست است.

پ) نادرست است. اگر شعاع دایره را ۴ برابر کنیم، محیط دایره ۴ برابر می‌شود.

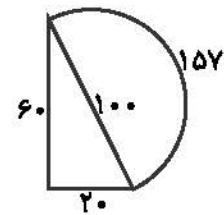
ت) نادرست است، محیط نیم دایره از حاصل جمع محیط دایره و قطر به دست می‌آید.

.۳

$$\text{سانتی متر} = 50 \times 3 / 14 = 157 = \text{محیط دایره}$$

سانتی متر $157 + 50 + 50 = 257$ = محیط شکل

سانتی متر $(100 \times 3 / 14) \div 2 = 157$ = محیط نیم دایره

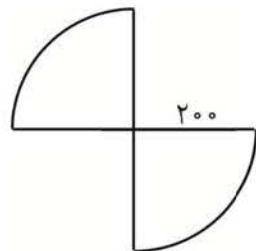
سانتی متر $157 + 20 + 60 = 237$ = محیط شکل

شعاع $\times 2 = 200 \times 2 = 400$ = قطر

قطر $\times 3 / 14 = 400 \times 3 / 14 = 1256$ = محیط دایره

محیط نیم دایره $= 1256 \div 2 = 628$

محیط شکل $= 628 + (4 \times 200) = 1428$

.٤

شعاع $\times 2 = 5 \times 2 = 10$ = قطر دایره

قطر $\times 3 / 14 = 10 \times 3 / 14 = 31 / 4$ = محیط دایره

$31 / 4 \times 2 = 62 / 8$ = قطر

.٥

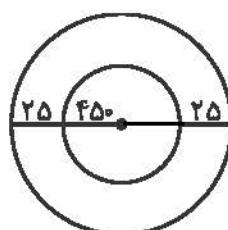
شعاع $\times 2 = 200 \times 2 = 400$ = قطر دایره

قطر $\times 3 = 400 \times 3 = 1200$ = قطر دایره \Rightarrow سانتی متر 120000 = محیط دایره

$120000 \div 4 = 30000$

.٦

سانتی متر $450 / 5 = 90$ = سانتی متر

$$= ۴۵^{\circ} + ۲۵^{\circ} + ۲۵^{\circ} = ۱۰۰^{\circ}$$

$$\text{قطر} = \frac{۳}{۱۴} \times ۱۰۰ = ۳ \times ۷ = ۲۱$$

۷. اگر شعاع دایره‌ای را ۳ برابر کنیم قطر هم ۳ برابر می‌شود و محیط هم ۳ برابر می‌شود.

.۸

$$\text{قطر} = \frac{۳}{۱۴} \times ۱۰ = \frac{۹۰}{۹۹}$$

$$\text{تعداد دور} \times \text{محیط} = \text{مسافت طی شده} = ۱۰ \times ۹۹ \times ۸۰ = ۷۹۲$$

.۹

$$\text{شعاع} = \text{قطر} \times ۲ = ۳۰ \times ۲ = ۶۰$$

$$\text{سانتی‌متر} = \text{قطر} \times ۳ = ۶۰ \times ۳ = ۱۸۰$$

$$\text{سانتی‌متر} = ۱۸۰ \div ۲ = ۹۰ \quad ۹۰ \times ۳ = ۲۷۰$$

.۱۰

$$\text{محیط نیم‌دایره} = ۲۰۰ \times \frac{۳}{۱۴} = ۶۲۸ \quad ۶۲۸ \div ۲ = ۳۱۴$$

$$\text{محیط شکل} = ۳۱۴ + ۱۰۰ + ۲۰۰ + ۱۰۰ = ۷۱۴$$

.۱۱

$$\text{قطر دایره} = \text{شعاع} \times ۲ = ۱۰ \times ۲ = ۲۰$$

$$\text{قطر} = \text{شعاع} \times \pi = ۲۰ \times ۳ = ۶۰$$

$$360 \div 30 = 12$$

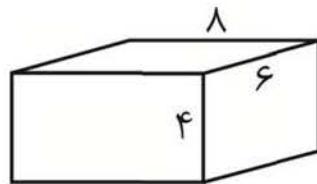
$$\frac{2}{12} + (4 \times 10) = \frac{2}{12} \times 60 + 40 = 50$$

محیط دائیره = محیط شکل

١٤٧ صفحہ کا کاس کس سے

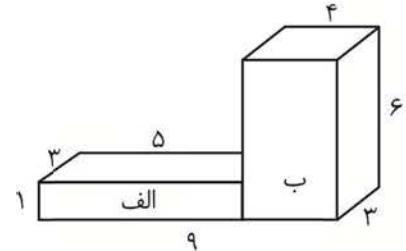
$$8 \times 6 \times 4 = 192 \text{: حجم}$$

$$5 \times 1 \times 3 = 15 \text{: حجم شکل الف}$$

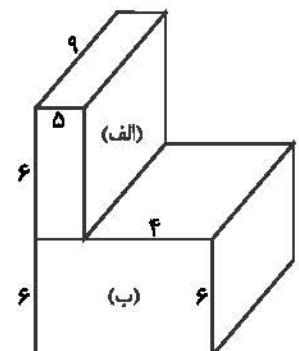
$$4 \times 6 \times 3 = 72 \text{: حجم شکل ب}$$

$$15 + 72 = 87 \text{: حجم کل شکل}$$

$$5 \times 9 \times 6 = 270 \text{: حجم شکل الف}$$

$$9 \times 9 \times 6 = 486 \text{: حجم شکل ب}$$

سانتی متر مکعب $= 756 = 486 + 270$ = حجم کل شکل

۹

.۲

ارتفاع × عرض × طول : حجم

سانتی متر مکعب $= 1440000 = 80 \times 150 \times 120$

.۳

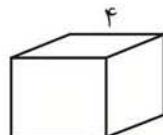
ارتفاع × عرض × طول = حجم

ارتفاع $= 3 \times 2 \times 2 = 12$

سانتی متر $= 5 = 30 \div 6 = 5$ = ارتفاع

.۴

حجم شکل الف $= 4 \times 4 \times 4 = 64$

ارتفاع $= 8 \times 4 \times 4 = 128$

حجم شکل ب = حجم شکل الف

ارتفاع $= 128 \div 64 = 2$

.۵

حجم جعبه $= 120000 = 50 \times 40 \times 60$

حجم صابون $= 2 \times 2 \times 2 = 8$

تعداد صابون ها $= 120000 \div 8 = 15000$

تمرين دلس ۳

۱. الف) حجم مکعب مستطیل به ابعاد ۲۰، ۱۵ و ۱۰ برابر است ۳۰۰۰ واحد.
- ب) گستردہ مکعب از ۶ مربع هماندازه ساخته شده است.
- پ) گستردہ مکعب مستطیل از ۶ مستطیل کہ ۲ به ۲ با هم برابرند تشکیل شده است.
۲. الف) درست است.
- ب) نادرست است. حجم یک جسم، با تغییر شکل ظاهری آن تغییر نمی‌کند.
- پ) نادرست است. اگر طول، عرض و ارتفاع مستطیلی ۳ برابر شود، حجم آن $3 \times 3 \times 3 = 27$ برابر می‌شود.

۳

$$\text{حجم شکل الف} = 6 \times 2 \times 3 = 36$$

$$\text{حجم شکل ب} = 4 \times 2 \times 3 = 24$$

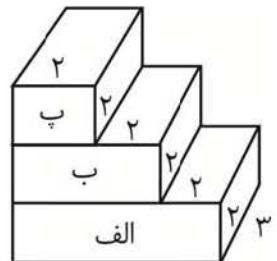
$$\text{حجم شکل پ} = 2 \times 2 \times 3 = 12$$

$$\text{حجم کل شکل} = 36 + 24 + 12 = 72$$

$$\text{حجم حفره} - \text{حجم کل} : \text{حجم شکل وسط} = (5 \times 6 \times 3) - (3 \times 2 \times 3) = 72$$

: حجم شکل سمت راست

$$\text{حجم حفره} - \text{حجم کل} = (10 \times 6 \times 8) - (5 \times 3 \times 6) = 390$$

.٤

$$49 \times 12 = 588 : \text{حجم شکل}$$

.٥

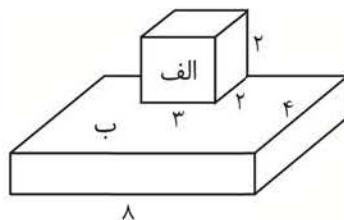
$$\text{سانتی متر مکعب} 36000 = 30 \times 30 \times 40 : \text{حجم مکعب مستطیل بزرگ}$$

$$\text{سانتی متر مکعب} 15 = 1 \times 5 \times 3 : \text{حجم مکعب مستطیل کوچک}$$

$$36000 \div 15 = 2400 : \text{تعداد مکعب مستطیل ها}$$

.٦

$$12 = 2 \times 3 \times 2 : \text{حجم شکل الف}$$

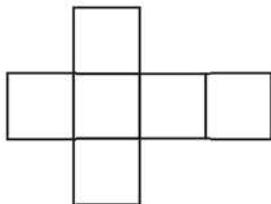

$$64 = 4 \times 8 \times 2 : \text{حجم شکل ب}$$

$$76 = 12 + 64 : \text{حجم کل شکل}$$

.٧

$$112 = 14 \times 8$$

.٨

$$80 = 85 - 5 = \text{ارتفاع} - \text{عرض} = \text{عرض}$$

$$\text{ارتفاع} \times \text{عرض} \times \text{طول} = \text{حجم مکعب مستطیل}$$

$$408000 = 80 \times 85 \times \text{طول}$$

$$\text{طول} = 60 = 408000 \div 6800 \Rightarrow \text{طول} = 60$$

ضلع مربع $4 = 16 \div 4 = 16 \div 6 = 16$ مساحت هر مربع

سانتیمتر مکعب $4 \times 4 \times 4 = 64$: حجم مکعب

۱. برای اینکه بیشترین افزایش حجم را داشته باشیم، باید به کوچک ترین بعد مکعب یعنی $4 \cdot 2 \cdot 1$ واحد اضافه کنیم.

$$4+2=6 \rightarrow 6 \times 5 \times 6 = 180$$

$$5+2=7 \rightarrow 4 \times 7 \times 6 = 168$$

$$6+2=8 \rightarrow 4 \times 5 \times 8 = 160$$

۱۵۲ سوال ۴ کلاس کام

- الف) ۵ لیتر برابر ۵۰۰۰ سی سی است.
- ب) ۹۷۰۰ سی سی برابر $9/7$ لیتر است.
- پ) ۳۲ سی سی برابر ۳۲ میلی لیتر است.
- ت) ۲۴۰۰۰ سانتی متر مکعب برابر ۲۴۰ لیتر است.

$$90 \text{ سی سی} \equiv 90 \text{ لیتر}$$

$$0/09 \times 1000 = 90 =$$

$$180 \text{ سی سی} = 180 \text{ لیتر}$$

$$18 \text{ سی سی}$$

$$0/18 \times 1000 = 180 \text{ سی سی}$$

$$\begin{array}{r} 85 \text{ سی سی} \\ \times 85 \text{ لیتر} \\ \hline 70 \text{ سی سی} \\ 100 \end{array}$$

سانتی متر مکعب

۷۰ سی سی

۸۵ لیتر

$85 \times 100 = 8500$

۳. الف) سانتی متر مکعب $9 \times 8 \times 10 = 720$: حجم مکعب مستطیل

$$720 \div 1000 = 0.72 \text{ لیتر}$$

(ب)

.۴

$$2/5 \times 1000 = 250 \text{ سی سی}$$

$$250 \div 2 = 125 \text{ سی سی}$$

۵. ارتفاع آب بالا آمده $10 - 7 = 3$

سانتی متر مکعب $3 \times 6 \times 4 = 72$: حجم سنگ

۱۵۳ درس تعلین

۱. الف) درست است.

$$\frac{2}{5} \times 1000 = 400$$

۲. الف) ۵۵۰ میلی لیتر برابر است با $55/0$ لیتر.

ب) $3/0$ لیتر برابر است با 300 سانتی متر مکعب.

.۳

سانتی متر مکعب $80 \times 150 \times 100 = 1200000$: حجم مکعب مستطیل

.۴

$$9000 \div (30 \times 60) = 5 \text{ سانتی متر}$$

.۵

$$\frac{1}{5} \times \boxed{\quad} = 3 \quad \boxed{\quad} = 3 \times 5 = 15$$

.۶

$$\frac{2}{5} = \frac{7}{\boxed{\quad}} \quad \frac{7}{\boxed{\quad}} \times 1000 = 1400 \text{ سی سی}$$

.۷ ۷۴۰۰ سی سی برابر است با 74 متر مکعب

$$7400 \div 1000 = 7 \frac{4}{\boxed{\quad}} \text{ لیتر}$$

$$7 \frac{4}{\boxed{\quad}} \div 1000 = 0 \frac{74}{\boxed{\quad}}$$

.۸ 975 متر مکعب برابر است با 975 لیتر

$$975 \times 1000 = 9750$$

.۹

مترا مکعب $5 \times 20 \times 10 = 1000$: حجم مخزن

$$1000 \times \frac{3}{5} = 600 \text{ مترا مکعب}$$

$$1000 - 600 = 400 \text{ مترا مکعب}$$

.۱۰

$$7 - 3 = 4 \text{ ارتفاع آب بالا آمده}$$

$$4 \times 4 \times 8 = 128 \text{ سانتی متر مکعب} : \text{ حجم جسم}$$